Ч. 130. Субота 25 (12 червня) 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Молодоческа резолюция і запереченє у W. Abendpost. — Міліони Картузів. — Російско-японьска війна.)

Молодоческі посли до сойму і Ради державної ухвалили на зборах в Празі дня 21 с. м. резолюцию, в котрій сказано: „В глубокім переконаню, що теперішна правительственна система основує ся на обаві перед німецкою обструкциєю і на певнім приреченю президента міністрів, що без згоди Німців не буде зважати навіть на обовязуючі закони, о скілько они запоручають ческому народови і другим ненімецким народам рівноправність в школі, уряді і публичнім житю; зважившп, що теперішне правительство з припорученя Всенімців підпирає змаганя, котрі грозять єдности нашого королівства і будучности державп; зваживши, і т. д. постановляють ческі посли із всіх країв ческої корони однодушно витревати в як найбільше рішучій борбі против теперішного правительства“. Сей уступ ческої резолюциї став ся причиною, що у Wiener Abendpost появив ся комунікат, в котрім сказано: „Єсьмо уповажнені заявити, що повисше твердженє єсть неправдиве, бо такого приреченя президент міністрів не дав“.

Міліони Картузів наробили тільки шуму в самій Франциї і за єї границями викликали таку авантуру в комисиї для розслідженя сеї справи, потрясли так сильно теперішним кабінетом француским, що годить ся ще раз пригадати початок сеї історії, котра, як звістно, вяже ся з вигонюванєм монахів з Франциї і касованєм монастирів. Вже від довшого часу ходила чутка, що якийсь посередник монастиря Картузів, де виробляють славну на весь сьвіт горівку „шартреза“, натякнув, що правительство мало би до розпорядимости два міліони, як би президент міністрів хотів в парляменті підпирати внесенє, щоби сей монастир не касовано. В кругах парляментарних лиш пошептували то собі, але ніхто не відзивав ся з тим голоснійше. Аж ось прийшла нарада над зміною належитостий адвокатских і підчас той якийсь бесідник згадав і про ту чутку. Тоді президент міністрів Комб признав, що дійстно ходить така чутка, що єї вяжуть з собою єго сина Едґара, котрому роблено дійстно таке предложенє, що Едґар з обуренєм відкинув, але імени посередника він поки що зі взглядів висших політичних інтересів сказати не може. В сей спосіб вийшла ціла справа на верх і стала ся предметом розслідів парляментарної комисиї. При виборі тої комисиї стала ся велика несподіванка: до неї вибрано більшість завзятих противників президента міністрів і они мали розсуджувати єго справу. Комисия дійшла остаточно до того, що тоту чутку пустив якийсь дневникар Бессон з Ґренобли. Комисия переслухувала єго оногди і він казав, що ділав в інтересі свого департаменту, щоби Картузи дістали авторизацию. В марті минувшого року був з послом Пішотом, архітектом Картузів у якогось Ґерра і там зійшов ся з адвокатом Мазе, а той адвокат сказав єму, що Едґар єсть продайний. На питанє, хто той Едґар, Мазе сказав єму, що то Едґар Комб, син міністра і що єго посередником єсть журналіст Ферворт. Комисия випитувала на всї способи того Бессона, чи і як він може доказати, що Мазе і Ферворт були дійстно посередниками Едґара, але Бессон відповідав на все: Я маю докази на то, але їх не покажу; не буду говорити хиба перед судом присяжних. — На сїм поки що станула справа і тепер відбувають ся дальші переслухуваня вмішаних в ту справу осіб.

З поля російско-японьской війни зачинають знов лиш скупо надходити вісти. Найважнїйшою причиною того єсть мабуть та обставина, що в Манджуриї настали тепер дощі, котрі незвичайно утрудняють всякі рухи войска. В виду браку вістий о правдивім стані

---

16)

Японія і Японці.

(Після дра Коха, Майшке Сміта, Гірна і др. зладив — К. Вербин).

(Дальше).

Духовому житю Японця в тіснійшім значіню відповідає єго чувствове житє. Він наскрізь санґвінік і має всї честноти і всї хиби санґвінічного темпераменту. Він немало подібний до Француза; на все легко вражливий, одушевляє ся борзо, інтересує ся дуже всїм можливим, але й єсть так само поверховний, чоловік хвилї і непостійний. Як Хінець дуже потяжкий, так Японець дуже меткий і рухливий. Все нове дуже єго займає і се поясняє нам по части, длячого Японцї так легко і борзо приняли европейску культуру. Але натура Японця в більшій чи меншій мірі й необчислима. Як вулькани краю спочивають десятками літ, щоби відтак нараз вибухнути, як серед найбільшої тишини звіває ся нагло страшний тайфун, так може також і на політичнім або суспільнім овиді бути з вечера ще зовсїм спокійно а на слідуючий день рано заворушити ся в цілім народі і вибухнути ворохобня. Тут стоїть ся на вулькан1чній земли, бо брак переходу, нема спокійно поступаючого розвою. Японцї беруть все дуже легко. У иньших народів, коли розходить ся о якесь більше підприємство, треба на то богато часу і розваги. Коли н. пр. в якім европейскім місті розходить ся о заведенє електричного осьвітленя, то проєкт той розбирає ся нераз і цїлими роками, заким увійде в дїло. В Японії щось подібного переводить ся так сказати би за одну ніч. Одного красного ранка дивиш ся, о то улицями міста їздить вже електрична зелїзниця. Або дивиш ся через вікно і з дивом видиш бовдур якоїсь нової фабрики, що піднимає ся високо в гору.

Але Японець і не любить і не вміє виявляти свого чувства. Богато Европейців, що навіть досить добре знають Японців, суть того погляду, що Японцї таки зовсїм не мають нїякого чувства. Що Европейця найбільше вражає і нїби переконує о тім, що Японцї не мають нїякого чувства, то японьский усьміх, котрий не опускає Японця нїколи, хоч би й в найбільшім горю, в найбільшім нещастю.

Той усьміх — каже Ляфкадіо Гіра, американьский журналїст, найлїпший знаток Японців, бо осів в Японії, там оженив ся і приняв звичаї та обичаї японьскі і так міг найлїпше пізнати душу японьского народу — що нїби якоюсь заслоною вкриває всю нужду, все горе, яке чіпає ся людского житя, не єсть нїчо шабльонового або закостенїлого, то не лиш сам овоч перекази, що переходить з роду в рід. Той прояв внутрішного чутя то мелянхонїчний і ввічливий, то миролюбивий і веселий, вираз всяких можливих відтїнїв зворушеня душі, єсть для Европейця завсїгди чимсь непонятним, і може єго збаламутити, і він — не знаючи єго глубшого жерела — готов завсїгди уважати єго за якесь дитиняче стягане губ або за пусту покору, иноді за вираз зле вимі́реного глуму або навіть за погорду для тих, до котрых він звернений. Той зле пониманий і не так пояснюваний як потреба усьміх Японця викликує нераз сумні непорозуміня, особливо у відносинах межи паном а слугою, межи зверхником а підвластним — а то відносини, які найчастійше бувають межи Японцями а чужими людьми.

Длячого чужинець нїколи не сьміє ся? — питає Японець, здивований „холеричними ґримасами“ Анґлїйця. — Чому Японець завдно усьміхає ся? — питає чужинець, котрий приходить до того переконаня, що Японець з него насьміває ся, або що єсть нещирий. Анґлїєць дуже би здивував ся, як би єму сказати, що той так немилий для него усьміх Японця походить з того самого жерела, що й єго намірена поважність, єго неприступна, брусовата постава — як би єму сказати, що однакове чутє в однім случаю природно, в другім штучно викликує на верх зовсїм иньші прояви, єму би дивно стало, як би єму сказати, що японьский стоіцизм перевисшає єго власний.

Один з моїх анґлїйских приятелїв — каже Гірн дальше — чоловік впрочім добрий і миролюбивий, сказав до мене, коли я вибирав ся з Йокагами в глубину краю: Коли ви вибираєте ся на студиї, то розслїдїть, коли можете, а коли вернете, то поясніть менї той вічний загадочний усьміх Японців. Він мене нераз таки зовсїм баламутить. Перед кількома днями їхав я в сторону як до міста а напротив мене над'їхав якийсь Японець возом. Я знаючи, що мої конї норовисті, дав єму знак, щоби він взяв ся на бік, аби не було якого

деякі ґазети розносять неправдиві і так н. пр. удержуєсь уперто чутка, що Японці заняли місто Ляоян. З Льондону доносять, що в Мукдені внаслідок занятя Ляояну Японцями мав настати переполох. Атак на Ляоян мала розпочати японьска кінота (найслабша часть японьскої армії на укріплене місто!). На дорозі з Фенванчену до передолини Мотієн Японці обсадили всї горби по обох боках. Не треба й казати, що се лиш незручно видумана вість обчислена на сензацию, бо звістно загально, що Японці змінили напрям рухів свого войска. О скілько правди знов в слїдуючій вісти з Петербурга, годі також знати, але коли би так дійстно було, як телеґрами доносять, то Японці потерпіли би також тяжкий удар, котрий в теперішну пору єсть немаловажний.

З Владивостока доносять, що на японьских кораблях перевозових, котрі затопила владивостоцка ескадра, був цїлий полк піхоти разом з ґенералом і штабом. Здає ся, що той полк належав до 10 дивизиї. Японці затопили воєнну касу, в котрій мало бути два міліони(?) єнів і знишили також всї документи і пляни. На затопленім корабли був також материял будівельний для зелїзниці Сеуль-Віджі.

Новинки.

Львів дня 24-го червня 1904.

— **З львівского унїверситету.** Деканом видїлу правничого на львівскім унїверситетї вибрано онегди на рік 1904/5 проф. дра Фел. Ґризецкого.

— **Надзвичайні загальні збори** Руского тов. педагогічного відбули ся недавно в льокали „Рускої Бесїди" у Львові при значній участи членів. Заки приступлено до дневного порядку зборів, виступив проф. др. Коцюба іменем видїлу з внесенем, щоби іменувати проф. Верхратского почесним членом товариства за єго дїяльність на науковім поли. Внесене принято одноцушно, причім на додаткове внесене пос. Барвіньского ухвалено вибрати з поміж членів видїлу депутацию, яка має повідомити проф. Верхратского про то іменоване. Відтак наступив реферат проф. Білецкого в справі зміни статута, котра полягає на тім, що товариство розширяє свій круг дїланя, а то має право завязувати в краю педаґоґічні кружки. Підчас оживленої дискусиї над сим внесенем проявила ся загальна думка, що членами таких кружків можуть бути виключно учителї і учительки. Внесене референта принято. При другій точцї порядку дневного виступило кількох участників зборів з деякими внесенями, з котрих на увагу заслугує проект заведеня точної евіденциї учительства в орґанізацийній цїли, іменно з огляду на запомогову учительску касу, якої заснованє має рішити загальне учительске віче. Ще важнїйше було внесене, щоби товариство підняло ся посередництва в продажи приладів до писаня та рисованя, з чого зиск причиняв би ся до збільшеня фондів на цїли товариства. То внесене поручено видїлови до близшого розсмотру, почім предсїдатель замкнув збори.

— **Іспит зрілости** в академичній ґімназиї у Львові зложили отсї ученики І відділу: Билинкевич Р., Билинкевич Ол., Витвицкий А., Возняк М. (з відз.), Дрогомирецкий Р. (з відз.), Зацерковний М., Івашко І., Карачевский І., Козакевич Р., Криса Гр., Кузьмович Вол. (з відз.), Лопачак В., Лунїв Ан. (з відз.), Манастирский Ярослав, Мартинків О., Михайлів І., Прийма О., Радзикевич В., Стасїв М., Стецишин Д., Фільварків Ґ., Цурковский Д., Шипайло Я., Шухевич Т., 1 дістав поправку.

— **Самоубийство.** На фільварку Вількова коло Головчинець, залїщицкого повіта, відобрав собі житє вистрілом з револьвера студент І р. прав, Еразм Романовский, син властителя фільварку і краєвого адвоката дра Романовского. Причиною самоубийства була нещаслива любов.

— **Утопив ся.** В понедїлок рано одержав властитель крамниці при ул. Короткій, Павло Черкес, від свого пасерба, 13-літного хлопця Григория Колесси карту кореспонденцийну, в котрій хлопець повідомлював єго, що утопить ся в Пелчиньскім ставі. Вояки войскової плавальнї глядали зараз понедїлок рано в ставі, але не найшли тїла. Аж вчера рано винесла вода тїло Колесси і вояки витягнули єго на берег. Колесса лишив в недїлю в полудне дім своєї матери і вітчима, забравши матери 60 сот. Видко вийшов з наміром самоубийства, коли написав зараз до вітчима картку, а вечером утопив ся. Що було причиною самоубийства малого хлопця, не звістно.

— **Тиждень самоубийників.** Минувший тиждень можна назвати у Львові тиждень самоубийників. В недїлю вечер утопив ся в Пелчиньскім ставі хлопець Григорий Колесса, в понедїлок рано отруїла ся служниця Єлена Б., кілька годин пізнїйше застрілив свою любовницю, а відтак себе возьний трамваю Ом. Рожук. В середу в полудне застрілив ся правник Ґарфайн при ул. Сикстуській, а вечером того дня повісив ся під Високим Замком міский лїхтарник Лука Швац. Шестий случай самоубийства був вчера по полудни в Личаківскім парку. Около години 2-ої застрілив ся двома вистрілами з револьвера в голову 48-лїтний Мариян Топольницкий, заступник фабрики нафти Фібіха і Ставарского. Причиною самоубийства мала бути невилїчима недуга і лихі маєткові відносини небіжчика.

— **Будапештеньскі банкирі.** Поліция в Будапештї арештувала двох обманцїв, Тайна і Берґера, котрі розкидали по цїлій Австриї обіжники з повідомленем, що випроблують під дуже добрими і легкими услівями позички. Коли хто до них зголосив ся, домагали ся більших то менших квот на покрите коштів. Скорож хто ті гроші післав, не дістав анї позички. анї взагалї якуй небудь відповіди. В той спосіб натягнули промислові обманцї богато людий, особливо з Галичини.

— **Вистава в Косові.** Уряджена в Косові рільничо-промислова вистава випала незвичайно гарно. Промислових виборів було дуже богато і все розкуплено. Гарно представляли ся особливо вовняні вироби, господарскі знаряди, а

нещастя. Чи він то зробив з глупоти, чи з якоїсь злоби, досить, що конець того був такий, що один мій кінь скалїчив ся об вилкуватий дишель єго воза. Мене взяла така злість, що я вдарив єго бичиском по голові. Кров облила єму лице, він обтер ся, але не сказав анї слова, лиш усьміхаючись, поклонив ся. Той усьміх стоїть менї ще нинї перед очима і не дає менї спокою. Я дійстно волїв би був тоді, щоби він менї був віддав. Коли мене злість минула, менї встидно стало, що я так розлютив ся. Японець, усьміхаючись заєдно, поїхав дальше — але чого він усьміхав ся? Що хотів він тим показати? Я того не розумію...

Та й я тоді того не розумів, але пізнїйше научив ся я вже розуміти той дивний усьміх. Я довідав ся, що Японець і в виду смерти усьміхає ся стоїчно і то не длятого, щоби тим нїби то показати свою відвагу або що піддає ся трусливо. Я зрозумів, що той чоловік, котрого мій приятель так люто побив, відчував то, що зле зробив, що він звиняв ся і зносив спокійно кару, хоч она була більша як єго вина і що з єго усьміху видко було, що єму більше жаль сердитости чужинця, як свого власного покалїченя. Я зрозумів, що той японьский усьміх то хоч нїма але дуже виразна мова, котру однакож після европейского пониманя так само трудно всесторонно пояснити, як знаки японьского письма буквами нашої азбуки.

Дїти учать ся вже від наймолодших лїт того усьміху від своїх родичів і він творить часть домашної і товарискої етикети, бо усьміхнене лице то щось найприятнїйшого, що можуть дїти оказати своїм родичам, учителям і приятелям, найприятнїйше, що буває межи звершниками а підвластними — хоч би й серед найбільшого смутку і горя та розчарованя. Хоч би серце мало й пукнути, а лице мусить бути веселе — але не без зворушеня, як то горді Европейці гадають. Отсим приказом дотикаємо ся не лиш того стоїцизму, який лежить і заєдно плекає ся в японьскій расї, але також і єго східности з римскою і грецкою естетикою, котра жадає від чоловіка, щоби він, хоч би й як велике було горе, з яким боре ся, показував завсїгди веселе лице, внутрішну борбу не повинні зраджувати скривлені, погані черти лиця.

Наука і примір в родинї заставляють Японцям виконувати той приказ. В сій хвили — каже Гірн — стає менї перед очами образ, який я одного разу нічною порою мав нагоду побачити в Кіото. На розї ясно осьвітленої улиції — імени єї вже не можу собі пригадати — пристанув я коло якоїсь статуї перед входом до сьвятинї. Она представляла якогось молодого арея, на котрого лици проявляв ся якийсь божественний усьміх. Якийсь хлопець лїт може за десять не дав менї дальше придивляти ся. По єго почервонїлім лици і живо бігаючих очах можна було здогадувати ся, що він вертає від своїх товаришів, з котрими бавив ся; він пристанув, поклонив ся з усьміхом перед статуєю, а єго усьміх так був подібний до усьміху статуї що можна було гадати, що різбар взяв єго собі за модель. Пуставшись дальше, я собі подумав: Той усьміх то не сама лиш копія; то, що артист представив в своїм творі, то характеристична черта єго раси.

Після Гірна не далекий вже час, коли тота любенька черта в японьскім житю стане ще лиш згадкою; в портових містах, де Японці заєдно стикають ся з Европейцями, щезає той національний усьміх. Чого той усьміх може иноді наробити, о тім подає Гірн слїдуючий дивний примір.

Один анґлїйский купець, пан Т., мав від довшого часу у себе на службі якогось самураї, вояка з давнїйших часів. Був то чоловік завсїгди дуже спокійний а такий честний і роботящий, що пан Т. не міг собі єго досить нахвалити. Яко самураї носив він завсїгди при собі два мечі за поясом яко відзнаку свого давнїйшого званя і свого становища. Купець цїнив єго дуже, хоч єму здавало ся, що єго низенькі поклони і єго незвичайна чемність суть пересадні. А вже найбільше не міг знести єго вічного усьміху.

Одного разу прийшов той самураї з просьбою до купця; просив єго, щоби він позичив єму гроший а в застав дав єму один із своїх мечів. Була то стара зброя дуже красної роботи і далеко більшої вартости як жадана позичка. Пан Т. пристав на то, дав єму гроші і за три недїлї дістав їх назад. В кілька днїв опісля прийшло межи купцем а самураї до якоїсь суперечки. Пан Т. розсердив ся і згань бив самурая та казав єму виносити ся з хати. Самураї щось на то сказав і усьміхаючись поклонив ся низенько. Той усьміх так розсердив купця, що він вдарив самурая в лице. В однїй хвили добув той меча і свиснув ним понад головою Анґлїйця. Пан Т. гадав в сїй хвили, що єму вже прийде ся гинути, бо знав, як зручно уміє самураї одним замахом шаблї відрубати голову. Але скінчило ся лиш на страху, бо самураї сховав свій меч назад до похви, не сказав анї слова і пішов.

Пан Т. став роздумувати о тій пригодї; розваживши, що зробив, став каяти ся своєї сердитости, бо пригадав собі, як єму вірно той самураї служив, який він був ретельний і як щиро працював; він постановив перепросити самурая. Саме коли хотїв до него піти, довідав ся, що самураї помер. Прийшовши домів, написав самураї лист до купця, а відтак розпоров собі черево. В листї до него написав він, що не може пережити тої ганьби, якої зазнав, а котра збезчестила єго перед ним самим і перед єго родиною. Він звиняв ся, що мав через якусь хвильку намір позбавити житя свого пана. Але коли спогадав собі на то, що той меч, котрим він замахнув ся, той, за котрий єму єго пан позичив гроший в прикрій хвили. Честь не позволила єму ужити того меча против свого добродїя, отже він ужив єго против себе самого.

Глум і насьміх чужинців — так розважає Гірн — затирають перекази. Замість симпатичного усьміху і любенької чемности виступає у Японців непорушність черт лиця і студений як лїд погляд. Стоїцизм, який Японця нїколи не опускає, помагає також і при сїй переміні, але прийде час, коли Японці так само

також різьби на блясї і дереві, в чім правдивими мистцями показали ся Василь і Никола Шкрибляки з Яворова, Мегеднюк з Річки і Девдюк з Старого Косова. Худоби добірної раси доставлено кількасот штук, конний було около 100. Більше як 4000 осіб звадїло виставу, між иншими князь Гогенльоге, шеф краєвого правительства на Буковинї з проф. др. Ерліхом. Не могли прямо знайти слів похвали на вироби вистави, а навіть представлено кн. Гогенльогому поодиноко виставців. Кн. Гогенльоге звидів також і ткацку школу. Онгоди відбуло ся в Косові промислове віче, почім замкнено виставу.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 23 червня. Є. Вел. Цїсар виїхав нинї рано до Брук над Литавою на перегляд войска, при котрім будуть також Архікнязї Франц Фердинанд і Леопольд Сальватор, мінїстер війни Пітрайх, шеф. ґен. штабу Бек і заграничні аташе войскові.

Константинополь 24 червня. З причини чутки о маючих знову настати замахах в Солуни і иньших містах, переведено там великі ревізиї в многих домах але без успіху.

Льондон 24 червня. Король Едвард виїхав вчера вечером до Кіль.

Петербург 24 червня. Куропаткін телеґрафує до царя, що передні сторожі неприятеля доходили дня 19 і 20 с. м. на полудни до Сюнчин. Лінія передних сторожий складала ся з густих віддїлів кавалєриї і дрібних віддїлів піхоти. Дня 20 червня о 5 год. по полудни добачили ми сильні неприятельскі патрулї під охороною піхоти. В борбах з передними сторожами не мали ми ніяких страт. Неприятель мав богато убитих і ранених. — Японьска армія, що іде від Кінчу, посуває ся наперед. Армія ґен. Курокого здержала очевидно свій марш на Сюян, як здає ся длятого, щоби лїнія передних сторожий могла вирівнати ся. Сили неприятеля виносять більше як дивізию і 9 шкадрон кавалєриї. На всхід від Санїнцї Японцї укріпили ся і уставили 18 пушок. Дальше заняли Японцї Сатінгай і укріпили шанцями.

Чіфу 24 червня. Розійшлась чутка, що Японцї вчера і минувшої ночи атакували енерґічно Порт Артур від сторони моря і суші. Капітани двох кораблїв, що тут причалили, кажуть, що коли вчера плили попри Порт Артур, не чули вистрілів близько кріпости.

Льондон 24 червня. Наспіла тут вість, що обі армії японьскі (II. і III.) сполучили ся коло Каічу.

Токіо 24 червня (Урядово). Японьский відділ войска, оперуючий на півострові Ляотун заняв дня 21 с. м. пополудни Сюнчин, місто положене о 20 миль на полудневий захід від Каічу.

НАДІСЛАНЕ.

Галя авкцийна

Львів, пасаж Миколяша

приймає всякі предмети вартістні, як дорогоцінности, обставу, оружжя, дивани, фортепяни і взагалї діла штуки і старинности.

Вистава отворена цїлий день від 9-тої години рано до 7½ вечером.

Вступ вільний.

Лїцитациї два рази тижднево, в понедїлок і в четвер.

з тугою будуть згадувати собі минувші часи, як ми тепер тужливо згадуємо про стару повабну цивілїзацию Грециї. Японець буде згадувати собі щасливі часи невибагливих розривок, минувше давно відчувана радости житя і ту тісну звязь чоловіка з природою. Він буде розповідати новим поколїням, як то давнїйше сьвіт був веселїйший і красший. Він буде тужити за повабностию давнїйших товариских звичаїв і за поезиєю минувших часів. Серед наглого розвою буде він дивувати ся многим здобуткам, але ще більше жалувати за тим, що пропало, передовсїм же за безсмертним усьміхом, який красує ся на устах єго богів, а котрого вірним і лагідним відблеском був єго власний усьміх.

Тут мусимо за Гірном згадати ще про одну характеристику японьского житя, котра особливо в теперішну пору российско-японьскої війни має велике значінє, а то тим більше, що теперішна війна потверджує погляд Гірна висказаний ще в 1895 р., отже в часї, коли ще нікому анї на гадку не могла прийти війна Японії з Росиєю.

Гірн обговорює улюблену у Японцїв забаву — скажім по новомодному, шпорт — боротьбу силачів, звану „їуюцу.“ В тій боротьбі — каже Гірн — не розходить ся о то, як у Англїйцїв при боксованю, щоби борцї при помочи своїх вироблених мязів один другого добре набили. Японьскі борцї бувають товсті, у котрих кости щезають під салом. Они своїми товстими пальцями обмацують один другого, щоби вишукати то місце, в котрім противник єсть найчутливійший. Один старає ся ослабити силу другого, заким возьме ся до рішучого бою. Иноді дає ся умисно один другому підносити, щоби той утомив ся. Так задурений стогне під тягаром і рад, коли позбуде ся противника, а тодї обшукуючі обійми розпочинають ся на ново. Нараз один з борцїв певний свого, складає свою важку руку на вишукане місце, лопатка пукає, жила рве ся і поборений паде на землю. Кажуть, що силач потребує сїм лїт, щоби добре виучив ся. Бувають такі, котрі одним потисненєм пальця могли би чоловіка убити.

То „їуюцу“ — каже Гірн — єсть ключем до історії Японії за час чверти столїтя. Японцї примінили основи сего шпорту до своєї дипльоматиї, до сухопутного войска і до маринарки; як у їх відносинах до заграницї так і в їх военній штуцї єсть засада силачів: подавати ся, щоби побідити. То має значити, що Японцї терпеливі і ученї, а на то ми старали ся розпізнати добре полїтичні і суспільні уладженя в Европі, а особливо в Хінї. Они вишукали слабі точки Хіни і зазначили їх, обмацали своїми гнучкими пальцями то мягке тіло. У своїх відносинах до Европи они на короткий час перед поваленєм своєї феодальної системи завсїгди нїби то подавали ся, зносили раду і напір тих, котрих хотїли собі позискати. Отворили свої порти, але не позволили чужинцям набути анї пяди своєї землї; приняли охотно ідеї і одїж Европейцїв, але й зараз їх покинули, скоро лиш могли то зробити. Коли прийшла була хвиля борби з Хіною, они кількома добре і зручно приготовленими, а так само й виконаними ударами повалили противника. Наконець завели охотно мирові переговори з Хіною, нїби длятого, щоби піддати ся бажаню великих держав, а поправдї длятого, що знали аж надто добре, на що би відважили ся, як би продовжала ся війна, в протягу котрої нарід, що числить чотириста мілїонів душ, мусїв би остаточно побідити. Подібно стало ся і по мирі в Шимоносекі. Японцї нїби то піддали ся волї великих держав, нїби то не були противні „посесиї“ Росиї на Квантунї, але через десять лїт обмацювали і обшукували тіло Росиї, аж остаточно, коли вишукали всї єї слабі, точки приступили до війни. Та й сам спосіб веденя теперішної війни потверджує характеристику Гірна.

(Дальше буде).

Рух поїздів

важний від 15 червня 1904.

посп.	особ.	Приходять до Львова
		в день
	6·00	З Кракова
	6·10	„ Іцкан, Делятина, Чорткова
	7·30	„ Рави рускої, Сокаля
	7·40	„ Підволочиск, Бродів
	7·45	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	8·00	„ Самбора, Хирова
	8·10	„ Станиславова, Жидачева, Потутор
	8·20	„ Яворова
	8·55	„ Кракова
	10·02	„ Стрия, Борислава
	10·20	„ Ряшева, Любачева
	11·25	„ Коломиї, Жидачева, Потутор
	1·10	„ Лавочного, Калуша, Хирова
1·30		„ Кракова
1·40		„ Іцкан, Калуша, Чорткова
2·30		„ Підволочиск, Бродів, Гусятина
	4·35	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	4·45	„ Яворова
	5·03	„ Белзця, Сокаля
	5·30	„ Підволочиск, Бродів
	5·40	„ Кракова
	5·50	„ Іцкан, Жидачева
		в ночи
8·40		З Кракова
	9·10	„ Іцкан, Чорткова, Потутор
	9·50	„ Кракова
	10·00	„ Самбора, Хирова
	10·20	„ Підволочиск, Бродів
	10·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
12·20		„ Іцкан
2·31		„ Кракова
	3·25	„ Тернополя, Грималова.

посп.	особ.	Відходять зі Львова
		в день
	6·20	До Іцкан, Жидачева, Потутор
	6·30	„ Підволочиск, Бродів, Чорткова
	6·45	„ Лавочного, Борислава
	6·50	„ Яворова
8·25		„ Кракова
	8·35	„ Кракова
	9·10	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	9·25	„ Самбора, Хирова
	10·35	„ Тернополя, Потутор
	10·45	„ Черновець, Делятина
	10·50	„ Белзця, Сокаля, Любачева
1·55		„ Підволочиск, Бродів
2·45		„ Іцкан, Потутор, Чорткова
2·55		„ Кракова
	3·05	„ Стрия, Хирова, Тухлї
	3·30	„ Ряшева, Любачева, Хирова
	3·40	„ Самбора, Хирова
	5·48	„ Яворова
	5·55	„ Коломиї, Жидачева
		в ночи
	6·20	До Кракова
	6·40	„ Лавочного, Хирова, Калуша
	7·05	„ Рави рускої, Сокаля
	9·00	„ Підволочиск, Бродів
	10·05	„ Перемишля, Хирова
	10·42	„ Іцкан, Залїщик, Делятина
	10·55	„ Кракова
	11·00	„ Підволочиск, Бродів, Залїщик
	11.05	„ Стрия
12·45	10·50	„ Рави рускої, Любачева (кождої недїлї)
2·51		„ Кракова
		„ Іцкан, Чорткова
	4·10	„ Кракова

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін. В містї видають білети їзди: Аґенция Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52, в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

Виданя
Руского педаґоґічного Товариства.
у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Образкові виданя.

*Зьвіринець 20 сот. *Гостинець 20 сот. *Забавки 20 сот. *Менажерия 20 сот. *Квіточка 40 сот. *Віночок 40 сот. *Забавки для дітий 80 с. *Нашим дітям ч. I. 80 с. *Нашим дітям ч. II. 80 с. *Діточі вигадки ч. I. 60 с. *Діточі вигадки ч. II. 60 с. *Наші зьвірята 80 с. *Казки народні ч. 1 і 2 по 50 с., разом опр. 1 К. 30 с. *Казки Андерсена ч. 1, 2, 3, 4, 5 по 50 с., разом опр. 2 К. 90 с. *Байки Брячанінова 30 с. *Робінзон Чайченка 80 сот., опр. 1 К. 10 сот. *Мірон: Пригоди Дон Кіхота (друге видане) 80 с., опр. 1 К. 10 с. *Байки братів Ґрімів 50 с. Дітвора 1 кор Зьвірята домашні 80 с. Приятелі дітий 1 кор. 20 с. Ах яке хороше 2 кор. Для розривки 1 кор. 20 сот. *Ґете-Франко: Лис Микита (трете цілком змінене видане) 1 кор., опр. 1 кор. 30 сот.

Виданя без образків.

*Молитвенник народний 30 сот., в полотнє оправлений по 40 сот. **Др. Л. Кельнер**: Коротка історня педаґоґії 60 с. *Китиця желань 2. розширене видане 40 с. *Читанка ч. I., III., IV опр. по 40, без оправи по 20 с. ***Ів. Левицкий**: Попались. Різдвяні сцени 20 с. ***Вол. Шухевич**: Записки школяря 40 сот. ***Тарас Шевченко**: Кобзар для дітий 30 с. **Гордієнко**: Картагинці і Римляни 20 с. ***Юлій Верне**: Подорож довкола землі 1. Кор. 20 с., опр. 1 кор. 50 с. **Др. Мих Пачовский**: Замітки до науки рускої мови 60 с., Билини і думи 20 с. **Дзвінок** в р. 1894 4 К. **Др. Мандибур**: Олімпія 40 с. **Віра Лебедова**: Гостинець дітям 50 с. ***Василь В-р.** Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до великанів 50 с. ***Мальота**: Без родини 80 с., опр. 1 К. 10 с ***А. Глодзінський**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземові Капці 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменьства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дітий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малі герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужині 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дітий 40 с., опр 60 с. ***Оповіданя** для дітий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р**: Подорож до краю Ліліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки** з історії Руси-України. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя I. часть 30 с.; опр. 44 с. ***Марта Борецка**: істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалів Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, I. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой**: Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О. Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покарана Лож, комедийка Кучальської 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка**. II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, I. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с. ***Малий** сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дівчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилі**, Королевского 18 с., опр. 32 с. Анґлійскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та єго сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

Книжки, назначені зьвіздкою, *апробовані Радою шкільною* на нагороди пильности до шкіл народних, Інститутка і Шекспір в повістках до шкіл виділових, а „Огород шкільний" поручений до бібліотек шкільних.

Замовляти можна в товаристві педаґоґічнім у Львові ул. сьв. Софії ч. 9 а, в книгарні Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецкого ч. 26. і в книгарні Інституту Ставропигійского ул. Руска ч. 3.

Хто купує книжки на суму 10 К і висше в самім товаристві, дістає 10% рабату. Виданя ілюстровані ч. 96—100 продає ся без рабату.

Книжки висилає ся за готівку або за посліплатою.

При замовленях треба дочислити оплату почтову

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).